

UTASÍTÁS A SZEPESI KAMARA RÉSZÉRE 1608-BÓL.

Memoriale et instructió, az mellyet adunk mi Illiészházy István és Vizkelethy Tamás ő fölsége Mátyás herczeg urunk idebocsátott commissiáriusi az ő fölsége kassai kamarájának, kihez köteles legyen magát tartani, mindaddig, míg ő fölsége mást nem parancsol nekik.

1. Szathmárban, Szenderőben egy egy udvarbirót tartani, képes fizetéssel. És az két udvarbirónak az kamara tartson minden végházban egy kulcsárt, ki mind frumentárius mind kulcsár legyen, és egy szolgálja legyen.

2. Szathmárban, Kállóban, Tokajban, Szenderőben, Ónodban bort, buzát hordassanak és takarjanak be, désmákból és rovásra s pénzen is, az vitélő népnek azt adgyák fizetésekben. Az, mi készpénz jön penig az koresmán, azt az kamara híre és akarátja nélkül senkinek az udvarbirák ne fizessék. sőt ha désmá-borok nem volna, pénzen is vegyenek. Senkinek az koresmát az végházakban ne engedgyék, mert avval tartják az végbelieket.

3. Az harminczadosoknak fizetések legyen az új limitatió szerént.

4. Azonképen az végbelieknek is, és az kassai porkoláboknak is az új limitatió szerént legyen fizetések.

5. Az désmákban az kiket eladtak, csak az Lónyayét hadgyák meg mostan, az többit foglalják el.

6. Báthory Gábor reáfelelt, hogy eligazétja az gyűlésben az dézmák dolgát. Mindazonáltal végére mennyenek mennyi kepe leszen benne. Az bor-désma az gyűlésben elválík, arra is gondjok legyen.

7. Az helmeczi processust Bocskay oda nem adhatta szegény Nyáry Pálnak, ergo azt is idefoglalják.

8. Decimam possessionis Oswa, azt is visszafoglalják, mert azt is Bocskay nem adhatta póroknak.

9. Az désmákat az kiket az commissáriusok elkötöttek jószágostul, az désmáját visszafoglalják.

10. Decimam oppidi Tokaj, ő fölsége nem tudgya, hogy odakötöttek volna, azért mutassák meg az donatiót, és ha az donatióban ott vagyon, tehát ne bántsák.

11. Az tavalyi esztendőből dísmák és egyebek is hova lettenek, arról most semmi számot nem adtanak, azért jól végére mennyenek, hova lettenek, mennyi vezett künn és ki miatt, azt fölkülgyék ő fölségének.

12. Az ki restantiák kívül vadnak, azt beszedgyék, és ez jövő gyűlésig mind eligazítsák.

13. Orlé Miklósnal kétféle pénzben restál fl. 1500, azt is megvegyék tőle.

14. Diligenter meglássák az számadó tisztbelieket, mert az fizető-mesternél és egyebeknél is exitusok vadnak, az ki in percepto sincsen, azokat felkeressék diligenter, és ő fölségének fölkülgyék.

15. Országul végezés vagon róla, hogy minden ember harminczadot fizessen, az mit kiviszen az országbul, azért végére mennyen jól az kamara, mennyi bort vittének ki ez esztendőben, mert igen kevestől fizettenek harminczadot. Megtaláltatik pedig bizonyosan, hogy sok bort vittének ki, kitől semmi harminczadot nem fizettenek, azt az kárt, kit harminczad nélkül kibocsátanak, fizessék meg az harminczadosok. Ezután pengig senkinek ne engedgyék harminczad nélkül kivinni.

16. Az dísmásoknak ne szintén hidgyenek, hanem megcíráljanak némellyeket benne. Mert bizonynal mondgyák, hogy az bornak javát magoknak veszik, és az alját adgyák az kamarára. Az penna-bor mellett sokat vesznek maguknak.

17. Per primam occasionem Tokajbul elhozassák az álgyukat ide Kassára helyére.

18. Forgách. Zsigmond uramnál is, és Segnyey Miklósnál is vadnak taraczkok, kiket innét vittének Kassáru, azt is kérjék és hozassák vissza.

19. Az proventust ha valaki bántaná, az kapitán tartozik oltalmazni, instructiójában vagon.

20. Az salétromot az fejedelem hasznával engedgyék Raynernek így : hogy ebben az esztendőben 50 mázsa salétromot adjon eo precio az mint végeztek vele. Melyet tegyék be az czaigházba, hogy kikeletben port csinállyanak belőle. És pengig legyen pro hoc anno tantum, ezután hogy több haszna legyen ő fölségének, azon legyenek, ő fölségetől informátiót vegyenek, mit kell vele mivelni.

21. Az erdélyiekkal való végezés hogy megtartassék azon igyekezzenek, és semmi háboruságra ok ne adassék, főképen ez gyűlés alatt ő fölsége hire nélkül.

22. Az sóvári sóbánya felől gondja legyen az kamarának, hogy esztendőnként annak jövedelme öregböljön s meglássak mint fogják építeni az sóbányát. És most is mindgyarást azon legyenek, valaki megadja az 500 frt árendát, annak adják.

23. Az végeknek fizetéseket úgy rendeljék minden esztendőben, hogy az fizetés 10 hónál feljebb ne mennyen ő felsége hire nélkül.

24. Lisibonát el ne bocsássák, addig míg meg nem fizet minde-
nestől fogva, azmivel adós, minden esztendőre 2000 forintot. Annak
felette, az *hamis pénz verése* felől elegendőképen mentse magát, vagy
500 flor. vegyenek rajta, mert kezében tapasztalták az hamis pénz verést.

25. Ad simplicia mandata suae serenitatis erogationes maiores
non fiant, hanem előszer informálják ő fölségét és secundaria resolutiót
kérjenek.

26. Az désmákat az végházaktul el ne szakasszák, mert hogy az
ország is végezést tölt felőle.

27. Az czaigházban mennyi munitió volt, arrul adtunk inventáriu-
mot kezekben, azt is meglássák és comportálják, mennyi héával vagyon
és hová mit adtanak belőle. Az czaigházat gyakorta meglássák mint
tartják, hogy ne pusztuljon és az szerszám el ne vesszen.

28. Az porházat és annak eszközt azonképen meglássák, hogy el
ne pusztuljon.

29. Tokajban az ki borokat hagytak volt, abban egynehány hordó
bort elköltöttek, annak jól végére mennyenek és számot vegyenek
felőle.

30. Tokajban inventáltak buzát cub: 211¹/₂, vasa vini Nro: 60,
aceti vasa 1, löre vasa Nro: 20, kősó 200, üres hordó Nro: 72, és
egyebet is, kiről adtunk inventáriumot. Ennek jól végére mennyenek
hova lett.

31. Szathmárban vagyon liszt cub. 870. Ezt jól meglássák, hogy
meg ne vesszen, és osszanak ki benne az vitézlő népnek fizetéseiben.

32. Zagyvay uramnak deputáltak volt az commissáriusok toka-
ji harminczadosnál flor. . . . Azt prohibeálják, hogy meg ne adgya neki,
mert keveset szolgált, hanem vegyék be ő fölsége számára.

33. Leveleket mikor akarnak küldeni ő fölségének, Szendrőbe küld-
gyék, onnét Filekbe viszik, Filekről az több végházakra, mig az postá-
kat helyére állatja ő fölsége.

Circa erogationes.

34. Hoffmann uram és az több consiliáriusok, azkik ide vadnak,
fizetéseiben sine speciali commissione suae serenitatis semmit ne vegye-
nek, mert ott fönn is, in tanta necessitate regni, consiliariis regni mos-
tan semmit nem adnak.

35. Lészen az kamarán két consiliarius, Hoffmann uram és Daróczy
Ferencz uram, Hoffman uramnak az elébbi szokás szerint fizetése fl. 800
Daróczy uramnak fl. 600

36. Legyen egy perceptor, azki minden jövedelmet beszedjen és ki is erogáljon, egy magister rationum, egy coadjutor, scribae tres, postarii duo, ezeknek is az elébbi saláriumok járjon.

37. Kapronczay uram is maradjon az mustra-mesterségben, és ez mostani annonae magister is, cum moderata solutione.

38. Personis artellaricis vagyon conventiójok, az szerént fizessenek nékik.

39. Az mostani rovás szerint az vármegyékben az füstszám tézsen ad minus 8000-et, per flor: 2 facit

.....	fl. 16000
-------	-----------

Kassa, Lőcse, Bártfa, Szeben adnak	fl. 5000
------------------------------------	----------

Késmárk	fl. 300
---------	---------

Nagybánya	fl. 150
-----------	---------

Szathmár-Németi mostani contributióban	fl. 300
--	---------

Ez in summa tézsen	fl. 21750
--------------------	-----------

Mostan fizettünk az magunk idehozott pénzből, és ezüst marhájul, és borul, ugymint 28 hordó bor, ki az fejedelemé volt, ismég 14 bor, ki Illiész házy uramé volt, itten Tokajban 42 hordó bor.

Szathmár-Németi census ordinarius flor: 600 és egyéb, kiről az perceptornál particularis signatura vagyon, in summa

tészsen	flor: 12133 den 39
---------	--------------------

És így már marad az kamaránál mostan	flor: 33883 den 39
--------------------------------------	--------------------

Melyet suis terminis diligenter beszedgyenek, és azt imide-amoda való költségre, postákra hova el ne költség, hanem praecise csak ad confiniorum conservationem és praesidiariorum militum solutionem tartásák.

Ha kémeke vagy egyéb ország szükségire valami szükség találatnák, az ország-kapitán parancsolattyára moderate, azmikor látják, hogy az szükség kívánnya, megmíveljék. Actum in civitate regia Cassoviensi 24 augusti, anno domini millesimo sexcentesimo octavo. Stephanus Illiész házy s. k. (P. H.) Thomas Vizkelety s. k. (P. H.)

Eredetije az Orsz. Levéltár kincstári osztályának utasításai között.

Közli: K. E.